

28.05.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM/19/302/2014

Asia Lausuntopyyntö Suomen liittymisestä CLARIN-ERIC -
tutkimusinfrastruktuurikonsortioon

Suomen liittyminen eurooppalaiseen CLARIN ERIC -tutkimusinfrastruktuuriin

Kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan kehittämiseksi ja tutkimusinfrastruktuureihin liittyvien kustannusten rahoittamiseksi on valtion budjetissa (opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla) ollut vuodesta 2012 lähtien tutkimusinfrastruktuurimomentti (29.40.22). Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 2.12.2011 Suomen Akatemian tehtäväksi kansallisen tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmän asettamisen sekä edellä mainitun määrärahan (29.40.22) hallinnoinnin.

Tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmä on valinnut CLARIN -tutkimusinfrastruktuurin keväällä 2014 julkaistulle tiekartalle ”Suomen tutkimusinfrastruktuurien strategia ja tiekartta 2014-2020”. Kansallinen tutkimusinfrastruktuurien tiekartta on suunnitelma Suomelle tärkeistä, seuraavien 10-15 vuoden aikana tarvittavista uusista tai rakentamismuutoksissa olevista tutkimusinfrastruktuureista ja olemassa olevien tutkimusinfrastruktuurien merkittävästä uudistamisesta. Valinta tiekartalle on osoitus tutkimusinfrastruktuurin merkittävydestä Suomelle.

CLARIN ERIC on huipputason tutkimusinfrastruktuurikonaisuus, joka on sitoutunut luomaan yhteiskäyttöisen ja yhteensopivan tutkimusinfrastruktuurin kielivaroille ja kieliteknologialle. Se tarjoaa kielen, kulttuurin ja kirjallisuuden tutkijoille pääsyn suoraan omalta näyttöpäätteeltä työkaluihin ja tutkittavan kielen laajoihin koti- ja ulkomaisiin aineistoihin. Humanistien lisäksi CLARIN ERIC:istä hyötyvät yhteiskuntatieteilijät ja tietotekniikan tutkijat. Infrastruktuurin Suomen palveluista vastaa FIN-CLARIN, jota Helsingin yliopisto koordinoi. FIN-CLARIN:illa on kaksi keskitettyä palvelua: Kielipankki ja Tieteen termipankki. Kielipankki tuo tutkijoiden käyttöön mittavat digitaaliset kielivara- ja kielityökalukokoelmat ja se tarjoaa kokoelmia kielen eri ilmenemismuodoista (teksti, ääni, kuva ja video). Tieteen termipankki tähtää pysyvään ja jatkuvasti päivitettävään, kaikki tieteenalat kattavaan, tieteen termistön rakentamiseen. Tieteen termipankki kehittää suomea tieteen kielenä ja helpottaa käänösvastineiden avulla tieteen rinnakkaiskielisyttä. Se palvelee myös tieteen yleistajuistamista.

Suomen Akatemian Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta on tarkastellut tutkimusalojensa keskeisiä kansainvälisiä tutkimuksen infrastruktuureja ja pitää niiden kehittämistä sekä niihin liittymistä erittäin merkittävänä suomalaisen yhteiskuntatieteellisen ja

humanistisen tutkimuksen korkean laadun ja kansainvälisen kilpailukyvyn säilyttämiseksi. CLARIN ERIC on Suomelle erityisen tärkeä, koska sen kautta voidaan edistää tehokkaasti humanistisen tutkimuksen laatua. Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen kansainvälisen aseman ja vaikuttavuuden vahvistamisen kannalta on tärkeää, että Suomi on mukana yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden aloille liittyvissä keskeisissä eurooppalaisissa tutkimuksen infrastruktuurihankkeissa.

Suomen Akatemian talousarvioehdotuksessa vuodelle 2015 (hallituksen päätös 11.2.2014) on tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmän vuoden 2013 kannanotto ESFRI -hankkeisiin. Ryhmä suositti ao. ministeriölle/ministeriöille Suomen liittymistä jäseneksi yhdeksään ESFRI -tiekartan hankkeeseen mukaan lukien CLARIN ERIC. Kannanotossa yhdeksän hankkeen arvioidut yhteenlasketut kustannukset vuosittain ovat noin viisi miljoonaa euroa (vuosittaiset jäsenmaksut sekä kansallisten tutkimusinfrastruktuurien ylläpitäminen ja tutkimusinfrastruktuuripalveluiden tuottaminen). Tästä CLARIN:in osuus on yhteensä enintään 2.1 miljoonaa euroa vuosina 2014 – 2016.

Suomen Akatemia pitää Valtioneuvoston tavoin Suomen aktiivista toimijuutta tässä tutkimuksen infrastruktuurissa tärkeänä tutkimuksen laadun ja kansainvälisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Suomen Akatemia tukee esitystä Suomen liittymiseksi CLARIN ERIC:in jäseneksi.

Pääjohtaja

Heikki Mannila

Ylijohtaja, tutkimus

Marja Makarow